

Isä antaa Pyhän Hengen (Luuk.11:13)

Luento Kristus -juhla Laukaa 5.8.2018

Juhani Aitomaa

Pyhän Hengen palvonnasta

Luukkaan luvussa 11 Jeesus opettaa rukouksesta opetuslasten sitä pyytäessä. Jeesus antoi heille ja meille yksinkertaisen rukouksmallin: ”Isä meidän” -rukouksen. Se on erityinen rukous, Jumalan/Jeesuksen itsensä antama. Myös Matteuksen luvussa 6 on talletettuna sama rukous hieman eri muodossa. Luukkaan evankeliumissa Jeesus opettaa rukouksen ja kertoo sitten vertauksen, jossa kiinnittää huomiota siihen kuinka me ihmisetkin kuulemme ja autamme avunpyytäjää, etenkin jos hän on ystävä. Tätä Jeesus vertaa taivaallisen Isän tahtoon jakeessa 13: ”Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljoa enemmän taivaallinen Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka sitä häneltä anovat!”

Etenkin meidän ajassamme käsitykset ja opetukset koskien Pyhää Henkeä ovat usein hämmennystä aiheuttavia ja jotakin muuta mitä sana itse ilmoittaa. Tämä on vain lisääntynyt. Ehkä suurin syy tähän on ollut se, että jossakin vaiheessa osittain ”hyväkin tarkoittavat” kristityt ovat päätelleet ettei Isän ja Pojan rukoileminen ja palvominen ole täyttä Jumalan palvontaa ilman Pyhän Hengen huomioimista. Jotkut ovat jopa antaneet ymmärtää, että Pyhä Henki on ollut pahoillaan kun Häntä ei ole riittävästi huomioitu. Jumalaa yritetään siis ymmärtää ja selittää ikään kuin ihmisen tunnemaailmasta käsin. Sekin on osa aikamme ihmiskeskeisyyttä ja ihmisen palvontaa.

Ajatus on, että koska Pyhä Henki kuuluu kolmiyhteiseen jumaluuteen Häntä voidaan ja pitää pyytää, ylistää, palvoa ja rukoilla kuten Isää ja Poikaakin. Se voi kuulostaa loogiselta mutta on johtanut vain luopumukseen ja sekaannukseen syystä, että ajatus ei ole noussut Raamatusta, Jumalan sanasta. Aina, kun kristillinen opetus ja käytäntö ei perustu sanaan, toteutuu pienemmässä ja isommassa määrin se, mistä Jeesus varoittaa Matt.22:9: ”Te eksytte, koska te ette tunne kirjoituksia ettekä Jumalan voimaa.”

Paljon puhutaan kuinka Raamattu on auktoriteetti ja kuinka tämä ja tuo kristillinen liike ja toimintamuoto perustaa yksin siihen. Toisaalta kuitenkin nähdään, että monet näin sanovat eivät käytännössä toimi niin. Kristityille esitetään omia Raamattuun perustumattomia tulkintoja tai nojaututaan Raamatun ulkopuolisiin ilmoituksiin ja näkyihin, jotka esitetään Pyhäältä Hengeltä / Jumalalta saaduiksi ja siksi arvovaltaisiksi. Jumalakaan ei enää ole peljättävä ja Pyhä vaan pikemmin jonkinlainen kristillisen sirkuksen johtaja, joka tarjoaa omilleen juhlaa ja viihdettä sekä kivaa kompurointia yliluonnollisten tai siksi luultujen asioiden parissa.

Raamattuaan vähemmän tunteva kristitty lankeaa helposti näiden vakuuttavasti puhuvien ja esiintyvien ansaan hyväksyen sellaista mitä Raamattu ei opeta. Nämä julistajat puolustautuvat, että vaikka Raamattu on auktoriteetti Jumala silti toimii monin tavoin eikä Raamattu kerro kaikkea Jumalasta. Mutta miksi Jumala antoi sanansa? Tietenkin siksi, että sen kautta me opimme Hänestä ja kuulemme Hänen äänensä. Jumalan tarkoitus on, että sanassa pysyminen varjelee meitä eksytyksiltä ja ohjaa meidät terveeseen hengelliseen kasvuun. Ei pidä unohtaa, että eksytys tulee myös ”valkeuden enkelinä”, 2Kor.11:14. Raamatun Pyhä Henki ei ota kunniaa eikä huomiota itselleen. Hän haluaa, että Hänen sanomansa ja todistuksensa Kristuksesta kuullaan ja siihen keskitytään.

Hengen täyteys ja ”toinen siunaus”

Luukas 11:13 kohdasta on myös tehty päätelmä, että kristityn pitää erityisesti keskittyä anomaan Pyhää Henkeä jotta sen saisi. Opetetaan ns toista siunausta, joka on erillinen uskoontulosta ja ikään kuin täydellisempää kristillisyyttä. Tämän Pyhän Hengen kasteen saavat ne, jotka ”täydellisesti

antautuvat” Jumalan tahdolle. Monet kristityt erityisesti 1900 -luvulla ja nyt ovat epävarmoja jumalasuhteestaan tämän asian myötä. He miettivät, kipuilevat ja kysyvät: olenko minä kyllin antautunut, olenko saanut kaiken mitä Pyhä Henki haluaa antaa, onko Jumala huomionnut minut, olenko saanut Pyhän Hengen armolahjoja tai kuinka niitä saadaan? Kun johonkin tilaisuuteen saapuu henkilö, joka rukoo ”Pyhää Henkeä”, ”armolahjoja” ja ”Hengen täyteyttä” janoavien puolesta, hänen eteensä muodostuu pian rukousjono. Uskotaan, että Jumala antaa Pyhän Hengen siunauksen niille, jotka tulevat rukoilijan käsien alle. Ihminen siis ikään kuin määrittelee missä ja koska Pyhä Henki toimii.

Eräitä Apostolien tekojen kohtia

- Apt.1:4-5 Jeesus muistuttaa lähettävänsä Pyhän Hengen. Apostolien tekoja edeltää Johanneksen evankeliumi, joka opettaa Pyhän Hengen olemusta ja tehtävää. Se on hyvä lukea ja painaa mieleen.
- Apt luku 2 kuvaa helluntaijuhlaa Jerusalemissa, jolloin opetuslapset puhuivat evankeliumia eri maista tulleille juutalaisille ja pakanoille heidän omilla kielillään vaikka eivät olleet kieliä opetelleet. Kielillä puhuminen oli siis evankeliumin kertomista eikä tyhjän hokemista, jota se tänä päivänä monen kohdalla on vastoin Jeesuksen sanaa esim. Matt.6:7 (vrt. 1Kun.18:26).
- Apt.2:38 Pietari kertoo pääasian, joka on syntien anteeksisaaminen. Tämä todistus Kristuksesta syntien sovittajana on ”Pyhän Hengen lahja”.
- Apt.2:40-41 mainitaan uskoontulleet ”noin kolmetuhatta sielua” mutta ei puhuta käten päälle panemisesta Pyhän Hengen saamisen ehtona.
- Apt.2:47 jatketaan kuinka kasvava joukko ”saivat pelastuksen” - eli tietenkin saivat Pyhän Hengen, koska Häntä ei voi saada ilman pelastusta eikä pelastusta ilman Hänen todistustaan Kristuksesta. Ei mainita erillisiä käten päällepanemisia.
- Apt.3:11-26 Pietari julistaa Kristusta ”että teidän syntinne pyyhittäisiin pois”. Pietari ei opeta Pyhästä Hengestä tai ”hengen saamisesta” vaan hän puhuu Pyhässä Hengessä synnistä ja sen anteeksisaamisesta Kristuksen teon kautta.
- Apt.4:4 ”...monet niistä, jotka olivat kuulleet sanan, uskoivat...”
- Apt.4:31-33 kuvaa kuinka Pyhän Hengen *täyttymisen* merkki oli, että he ”puhuivat Jumalan sanaa rohkeasti”. Tässä raamatunkohdassa kyse ei ole Pyhän Hengen *saamisesta*, koska kyse on uskovista. Kyse ei liioin ole ns. ”toisesta siunauksesta” vaan siitä, kuinka PH toimii varustaen uskovia tilanteen ja tarpeen mukaan: ”Mutta kaiken tämän vaikuttaa yksi ja sama Henki, jakaen kullekin erikseen, niinkuin tahtoo”, (1.Kor.12:11). Uskova on kaiken aikaa riippuvainen Jumalasta/Pyhästä Hengestä jota ilman uskoa ei synny eikä se säily. Tässä olemme kaiken aikaa Jumalasta riippuvaiset.
- Apt.5:42 kerrotaan taas, että opetuslapset ”julistivat evankeliumia Kristuksesta Jeesuksesta” - he eivät opettaneet erikseen Pyhästä Hengestä.
- Apt.7:51 Stefanus nuhtelee juutalaisia johtajia: ”...vastustatte Pyhää Henkeä...”, eli torjutte Pyhän Hengen todistuksen Messiaasta.
- Apt.7:55-56 Stefanuksesta kerrotaan, että ”täynnä Pyhää Henkeä hän loi katseensa taivaaseen päin ja näki Jumalan kirkkauden ja Jeesuksen seisovan Jumalan oikealla puolella ja sanoi: 'Katso, minä näen taivaat auenneina ja Ihmisen Pojan seisovan Jumalan oikealla puolella.'” Stefanus todisti loppuun asti Kristuksesta, ei Pyhästä Hengestä. Tämän todistuksen hänelle antoi Pyhä Henki. Kristuksen kirkkaus (eli kaikkinaisen kunnia) nähdään vain Pyhän Hengen todistuksen kautta, esim. Joh.17:24 Jeesus rukoo: ”Isä, minä tahdon, että missä minä olen, siellä nekin, jotka sinä olet minulle antanut, olisivat minun kanssani, että he näkisivät minun kirkkauteni, jonka sinä olet minulle antanut, koska olet rakastanut minua jo ennen maailman perustamista.”

Mutta eikä Apostolien teoissa opeteta toista siunausta?

Apt. 8 luku kuvaa kuinka seurakunta hajaantui vainon tähden. Samalla evankeliumin vaikutusalue laajeni. Filippus tavataan Samariassa, jossa hän ”saarnasi heille Kristusta” (j.5). Jakeen 6 maininta, että samarialaiset ”ottivat yksimielisesti vaarin” Filippuksen puheesta tarkoittaa, että he kuuntelivat ja pohtivat asiaa tarkoin. Mutta eikö Apt 8:12-18 osoita, että PH saadaan käten päälle panemisen

kautta: “Mutta kun he nyt uskoivat Filippusta, joka julisti evankeliumia Jumalan valtakunnasta ja Jeesuksen Kristuksen nimestä, niin he ottivat kasteen, sekä miehet että naiset. Ja Simon itsekin uskoi, ja kasteen saatuansa hän pysytteli Filippuksen seurassa; ja nähdessään ihmeitä ja suuria, voimallisia tekoja hän hämmästyi. Mutta kun apostolit, jotka olivat Jerusalemissa, kuulivat, että Samaria oli ottanut vastaan Jumalan sanan, lähettivät he heidän tykönsä Pietarin ja Johanneksen. Ja tultuaan sinne nämä rukoilivat heidän edestänsä, että he saisivat Pyhän Hengen; sillä hän ei ollut vielä tullut yhteenkään heistä, vaan he olivat ainoastaan kastetut Herran Jeesuksen nimeen. Silloin he panivat kätensä heidän päällensä, ja he saivat Pyhän Hengen. Mutta kun Simon näki, että Henki annettiin sille, jonka päälle apostolit panivat kätensä, toi hän heille rahaa...”

Aluksi on tärkeää tietää keitä samarialaiset olivat. He olivat “sekakansaa” joita juutalaiset halveksivat. Assyrialaiset olivat aikanaan tuoneet alueelle väkeä muilta laajan valtakuntansa alueilta ja tuolloin juutalaiset avioliittojen kautta olivat sekoittuneet muihin kansoihin. Juutalaisessa uskonnoissa ja perinteessä samarialaiset muistuttivat assyrialaisista valloittajista ja pakkosiirtolaisuuden ahdistuksista. Samarialaiset olivat tavallaan sijaiskärsijöitä saaden juutalaisten epäluulon ja vihankin päälle. Osapuolten välillä vallitsi myös molemmin puolinen kiusanteon mieli ja katkeruus. Juutalaisten pääsiäisajan määrittämisessä oli tärkeää, että kun uusi kuu havaittiin Sanhedrin antoi siitä tiedon, joka piti mahdollisimman pian levittää eteenpäin kaikkiin juutalaisiin yhteisöihin. Tapana oli sytyttää Öljymäelle merkkituli, jonka jälkeen näitä tulia syttyi muiden tarkoitukseen valittujen kukkuloiden laelle ja tieto kiiri kaikkialle maahan. Myös Israelin ulkopuolella asuvat ja etenkin ne juutalaiset, jotka olivat Babylonian suunnalla, saivat tiedon samalla tavoin. Muistamme, että merkkitulia on käytetty Suomessakin viestintään. Kun abib-kuun alku oli näin määrätty, juutalaiset tiesivät pääsiäisjuhlan tarkan ajankohdan. Ainoa haitta oli samarialaisten kiusanteko. Samarian kukkuloille sytytettiin merkkitulia väärään aikaan tarkoituksella sekoittaa juutalaisten viestintäjärjestelmä. Siinä onnistuttiin niin hyvin, että merkkitulet korvattiin lihasvoimalla ja perustettiin viestinviejäverkosto.

Asiayhteys ja Raamatun kokonaiskuva PH:n tehtävästä ei anna lupaa opettaa, että samarialaiset tulivat ensin uskoon ja sen jälkeen saivat Pyhän Hengen ”toisen siunauksen”. Ne, jotka uskoivat Kristukseen saivat Pyhän Hengen jo tuolloin, koska Hän ei ole Kristuksesta eikä yhdestä Jumalasta erillinen jumala, kuten Raamattu niin useassa kohdin painottaa. Liioin ei pidä opettaa, että Pyhä Henki tuli samarialaisiin koska apostolit siunasivat heitä, ikään kuin asia olisi riippunut apostoleista. Kyllä Pyhä Henki oli jo niissä, jotka uskoivat syntinsä anteeksisaamiseen Kristuksen kautta. Julistiko Filippus kaiken mitä evankeliumi on ja tarvittiinko apostolit vielä täydentämään samarialaisten ymmärrystä? Sitäkin on spekuloitu.

Se, että noita Simon mainitaan tässä yhteydessä tarkoittaa, että Pyhän Hengen saamisessa ei liioin ole kyse mistään eikä minkäänlaisesta magiasta, okkultisesta käytännöstä, loitsuamisesta tai transsitiloista. Ei ole hyvä käytäntö järjestää uskoville erityisiä Pyhän Hengen saamistilaisuuksia, joissa Häntä odotetaan ”saapuvaksi” ja ihmisiä siunataan monisanaisesti ”kiitä, kiitä, kiitä” -tyyliin, jotta henkilö esim. puhuisi kielillä Pyhän Hengen saamisen merkiksi. Riittävä merkki Pyhän Hengen saamisesta on aina ollut ja on selvä synnintunto ja usko Kristukseen synnin sijaissovittajana. Muut kokemukset ovat Pyhän Hengen työtä vain jos ne vahvistavat tätä pääasiaa. Kun luemme kaiken mitä Simonista mainitaan, niin sanonta ”Simon itsekin uskoi” ei viittaa raamatulliseen Kristus -uskoon, vaan pikemminkin itsekkääseen haluun ”olla suuri ihmeidentekijä” ja arvostettu ihmisjohtaja. Simon saattoi jopa uskoa, että Jeesus on jonkinlainen Messias mutta oman syntisyyden tunnustaminen jäi puuttumaan. Sen voimme päätellä asiayhteydestä.

Samarialaisten kohdalla kyse on seurakunnan alkuajasta ja apostolien sanoman arvovallasta. Jumala todisti valituista apostoleistaan vahvistaen heidän sanansa ja todistuksensa Messiaasta, Kristuksesta oikeaksi. Pietari ja Johannes täydensivät ja syvensivät Filippuksen opetusta. Tässä yhteydessä samarialaiset saattoivat kokea samoja Pyhän Hengen vaikutuksia kuin apostolit helluntaipäivänä. Se

vakuutti myös apostoleille evankeliumin kuuluvan kaikille kansoille ja kansanryhmille, ei vain juutalaisille. Apostolien vierailu Samarian seurakunnassa oli tärkeä osoitus evankeliumin kuulumisesta myös halveksitulle ”sekakansalle” ja pakanoilta. Gal.3:28 muistuttaa: ”ei ole tässä juutalaista eikä kreikkalaista, ei ole orjaa eikä vapaata, ei ole miestä eikä naista; sillä kaikki te olette yhtä Kristuksessa Jeesuksessa.”

Tämä vahvistettiin vielä Pietarille Apt luvussa 10, jossa kuvataan tapahtumia roomalaisen sadanpäämies Korneliuksen luona. Kaiken tämän kautta Jumala opetti apostoleja. Sen vahvistaa Pietari itse jakeissa 34-35: ”Nyt minä totisesti käsitan, ettei Jumala katso henkilöön, vaan että jokaisessa kansassa se, joka häntä pelkää ja tekee vanhurskautta, on hänelle otollinen.” Kuten tarkka lukija huomaa, näissä eri kuvauksissa Pyhän Hengen saamisesta ei ole erityistä samaa kaavaa, niissä on eroavaisuuksia. Vain yksi asia on sama kautta Apostolien tekojen ja koko Raamatun ja se on pääasia: Usko Kristukseen Pelastajana ja Vapahtajana kuuluu kaikille ihmisille. Asiayhteydessä esim. Apt.10:43-44, Pyhän Hengen saaminen rinnastetaan syntien anteeksi saamiseen. ”Hänestä kaikki profeetat todistavat, että jokainen, joka uskoo häneen, saa synnit anteeksi hänen nimensä kautta. Kun Pietari vielä näitä puhui, tuli Pyhä Henki kaikkien päälle, jotka puheen kuolivat.” Mistään raamatunpaikasta ei tule tehdä erillistä oppia eikä käytäntöä, joka ohittaa Raamatun kokonaiskuvan asiasta. Juuri näin on valitettavasti tehty Pyhän Hengen kohdalla.

Kun jokin käsitys on ensin vähän pielessä, niin ajan kuluessa erotus oikeaan vain kasvaa. Yleensä kun huomataan, että uskomus ja käytäntö on johtanut harhaan, halutaan korjata näkemyksiä. Tässä ei ole käynyt niin. Pyhän Hengen kokemusta toisille jakavat ja sitä korostavat ovat suosiossa ja tätä suvaitaan. Pyhän Hengen saamisen ja kokemisen tiliin laitetaan sitten mitä erilaisempia ja oudompia asioita ja kokemuksia, joista osa hulluja ja kuvottaviakin. Mikä meni pieleen? Yksi suuri syy on meidän, joiden tulisi opettaa Jumalan sanaa ja valvoa, että sanaa ei vääristellä. Jeesus sanoo Luuk.17:1 ”Mahdotonta on, että viettelykset jäisivät tulematta; mutta voi sitä, jonka kautta ne tulevat!” Ja toinen kohta Jaak.3:1 ”Veljeni, älkööt aivan monet teistä pyrkikö opettajiksi, sillä te tiedätte, että me saamme sitä kovemman tuomion.” Näiden sanojen alla kaikki srk:n edessä puhuvat, eli profetoivat (sitä tämä sana perustaltaan tarkoittaa) ovat.

Pyhä Henki on Jumalan lähettämä

Joh.10:30 Jeesus sanoo: ”Minä ja Isä olemme yhtä.” Voidaan myös kääntää: ”Minä ja Isä olemme yksi.” Tämä sama ajatus toistuu ja se löydetään useista raamatunpaikoista. Johanneksen evankeliumin luku 10 on vaikuttavaa Jeesuksen puhetta, jonka apostoli on meille tallettanut. Johannes 14:26 luemme: ”Mutta Puolustaja, Pyhä Henki, jonka Isä on lähettävä minun nimessäni, hän opettaa teille kaikki ja muistuttaa teitä kaikesta, minkä minä olen teille sanonut.” Ja edelleen Joh.15:26: ”Mutta kun Puolustaja tulee, jonka minä lähetän teille Isän tyköä, totuuden Henki, joka lähtee Isän tyköä, niin hän on todistava minusta.” Isä lähettää Pyhän Hengen, totuuden Hengen Jeesuksen nimessä, Jeesus itse lähettää Pyhän Hengen Isän tyköä. Yksi Jumala: Isä, Poika ja Pyhä Henki. ”Minä ja Isä olemme yhtä”, yksi Jumala lähettää Pyhän Hengen. Tämä toteutui Jeesuksen taivaaseenastumisen jälkeen. Pyhän Hengen kautta yksi Jumala on nyt läsnä luomakuntansa keskellä.

Pyhä Henki on lähetetty opettamaan ja muistuttamaan meitä. Siitäkö Pyhä Henki meitä muistuttaa mitä Hän itse on, mitä Hän tekee, kokee tai tuntee? Muistuttaako Hän meitä siitä, että Häntä itseään tulee etsiä, pyytää, palvoa ja ylistää? EI! Hän on lähetetty opettamaan meitä kaikesta mikä liittyy yhteen Jumalaan, jonka Jeesus Kristus meille ilmoittaa. Pyhä Henki on totuuden Henki, joka todistaa Kristuksesta. Hänen tehtävänsä Puolustajana on puolustaa ja lohduttaa meitä sillä mitä Kristus on tehnyt edestämme. Pyhä Henki muistuttaa meitä ja vakuuttaa meille Jumalan kaikkea totuutta synnistä, Jumalan pyhydestä ja tuomiosta, pelastuksesta ja armosta.

Koskien tätä Pyhän Hengen vakuutusta tunnetusta saarnaaja Charles Spurgeonista kerrotaan, ettei

hän koskaan kokouksissaan antanut ns. alttarikutsua. Sen sijaan hän opasti, että jos vielä huomennakin yön yli nukuttuanne haluatte tulla uskoon niin tulkaa tapaamaan minua toimistooni. Monissa kristillisissä suunnissa on tapana kutsua kokouksen jälkeen eteen rukoiltaviksi ne, jotka haluavat tulla uskoon. Saarnaajasta riippuen ja etenkin karismaattisessa liikkeessä tämä tehdään usein hyvin manipuloivasti ja tunteisiin vetoavalla tavalla. Spurgeonin seuraaja otti alttarikutsun käyttöön. Tällöin eräs seurakunnan vanhimmista kysyi miksi tämä toimi eri tavalla kuin edeltäjänsä Spurgeon. Uusi saarnaaja vastasi, että on parasta toimia heti kun Henki vielä vakuuttaa ihmiselle. Seurakunnan vanhimmiston jäsen totesi siihen: Pastori Spurgeon saarnasi niin hyvin, että Henki vakuutti vielä seuraavanakin päivänä.

Tämä ei silti suoraan tarkoita, että Spurgeonin seuraaja olisi ollut harhassa, ei lainkaan, mutta kuvaa kuinka me ihmiset usein ajattelemme. Me kiirehdimme ja toimimme ikään kuin Jumalan työ olisi meistä riippuvainen. Monen näin toimivan kohdalla kyse on myös näyttämisen ja näkymisen halusta: näin ja näin monta tuli esille antamaan elämänsä Herralle kun minä julistin. Uskossa ei ensisijassa ole kyse siitä kuinka ”minä annan” elämäni Herralle vaan sen tajuamisesta, että Herra antoi elämänsä ja kärsi ristillä minun edestäni. Usko on alusta alkaen Kristuksen teko, ei minun saavutukseni.

Lohduttaja, puolustaja

Puolustaja, UT kr. Parakletos, vakuuttaa, lohduttaa ja esirukoilee. Tätä kaikkea sana tarkoittaa. 1.Joh.2:1 liittää saman Jeesukseen: ”Lapsukaiseni, tämän minä kirjoitan teille, ettette syntiä tekisi; mutta jos joku syntiä tekeekin, niin meillä on puolustaja Isän tykönä, Jeesus Kristus, joka on vanhurskas.” Pyhä Henki maan päällä ja Kristus taivaassa tekevät tätä työtä meidän edestämme. Meidän puolustuksemme ja lohdutuksemme lepää yksin siinä mitä Jeesus teki ristillä. Pyhä Henki on ”Jumalan Henki”, Room.8:9 ja ”Kristuksen Henki”, 1Piet.1:11. Pyhä Henki toimii sanan kautta ja sanassa. Pyhän Hengen meille avaama sana lohduttaa ja vahvistaa. On väärää ja epäraamatullista erottaa Pyhä Henki omaksi palvelonnan kohteeksi. On käsittämätöntä että silti niin tehdään.

Pyhän Hengen ensimmäinen tehtävä on todistaa synti synniksi, Joh.16:8: ”Ja kun hän tulee, niin hän näyttää maailmalle todeksi synnin ja vanhurskauden ja tuomion.” Kun Jeesus nousi ylös Hän lähetti Pyhän Hengen ja tämä alkoi toteutua maailmassa evankeliumin julistamisen myötä. Kun ihminen tulee syntiseksi ja tiedostaa olevansa Jumalan vanhurskaan tuomion alla, Pyhä Henki osoittaa hänelle Kristuksen. Pyhä Henki vie syntisen ristin juurelle ja ensin niin julmalta ja ehkä tarkoituksettomalta näyttävä tapaus maailmanhistoriassa näyttääkin aivan toiselta. Kristus tuli maailmaan ja kärsi minun syntisyyteni tähden!

Synti on kaikkien maan päällä koskaan eläneiden ja elävien ihmisten yhteinen olotila. Syntiinlankeemuksen myötä se peittää koko maailman kuin musta vaate. Ihminen hylkäsi Jumalan. Yksittäiset synnit ovat vain oireita synnin merestä, jossa kaikki ihmiset uivat. Tästä Kristus pelastaa, puhdistaa ja nostaa meidät Jumalalle kelpaaviksi. Mitä Hän meiltä vaatii? Lutherin sanat kuvaavat hyvin aitoa Pyhän Hengen vaikutusta meissä: ”...tuomio ei ole muuta kuin oman itsensä väheksymistä, tai sydäimestä kumpuavaa nöyryymistä ja itsetuntemusta, sen tajuamista, että totisesti on syntinen ja kelvoton.” Aikamme opettaa aivan muuta.

Parannuksenteke tarkoittaa, että olemme samaa mieltä Jumalan kanssa siitä, että olen syntinen, olen tuomion alla ja vain Kristuksen kautta olen vapaa synnin tuomiosta. Kristus, Hänen toimittamansa sovitus ristillä ja Hänen ylösnousemuksensa, on ainoa evankeliumi ja Jumalan armo joka minut pelastaa ja vie iankaikkiseen elämään taivaassa. Eikä minulla ole siinä mitään omaa ansiota. Ja ennen muuta: Pyhä Henki ei aidoimmillaan ole ruumiin tai tunne-elämän kokemus vaan syvä sisäinen vakaumus uskosta Kristukseen. Tämä vakaumus on myös sisäinen rauha, joka ammentaa sanasta. Mitään muuta ns ”täydellistä antautumista” ei ole.

Pyhä Henki rukoilee edestämme

Roomalaiskirjeen luvussa 8, jakeissa 26-27 sanotaan: ”Samoin myös Henki auttaa meidän heikkouttamme. Sillä me emme tiedä, mitä meidän pitää rukoileman, niinkuin rukoilla tulisi, mutta Henki itse rukoilee meidän puolestamme sanomattomilla huokauksilla. Mutta sydänten tutkija tietää, mikä Hengen mieli on, sillä Henki rukoilee Jumalan tahdon mukaan pyhien edestä.” Raamattu ei opeta, että meidän tulisi rukoilla Henkeä. Sen sijaan se ilmoittaa, että Henki rukoilee meidän edestämme. Hiukan myöhemmin jakeessa 34 Paavali kirjoittaa: ”Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jeesus on se, joka on kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edestämme.” Sitä mitä Pyhä Henki rukoilee, sitä myös Jeesus rukoilee ja päinvastoin. Meidän ei tule erottaa Jumalan persoonia erikseen toimiviksi. Kun niin tehdään, mennään harhaan. Isällä, Pojalla ja Pyhällä Hengellä on oma tehtävänsä mutta asia on yhteinen ja yksi.

Mitä on Pyhän Hengen anominen?

Jumala haluaa, että tutkimme Hänen sanaansa. Hän on rakentanut sen kokonaisuuden niin, että sitä pitääkin tutkia. Mihin tämä asia liittyy, mihin se viittaa tai on yhteydessä. Käsittääkseni oikea tapa tulkita ja ymmärtää Raamattua on ajatella kuinka asia liittyy Kristukseen. Luuk.11:13 kehottaa erityisesti etsimään Pyhää Henkeä jotta sen saisi, näin laajalti uskotaan. On paljon ”tule Pyhä Henki” -iltoja, pyritään hakemaan ja kokemaan Pyhää Henkeä, halutaan saada kokemuksia ja elämyksiä joiden kautta Jumala osoittaisi huomiotaan. On armolahjaseminaareja ja opetellaan lahjojen käyttöä. Mutta tällainen käytäntö ei aina ole raamatullisen uskon mukaista. Pyhä Henki tuli kerran koko maailmaan ja Hän on läsnä kaikkialla. Yksi Jumala on läsnä Henkensä kautta. Häntä ei tarvitse kutsua eikä odottaa. Hän toimii suvereenisti eikä ole riippuvainen yhdestäkään ihmisestä. Hän on läsnä tässä paikassa ja tällä hetkellä. Hänet on jo annettu kaikille niille, jotka ottavat Hänen todistuksensa Kristuksesta vastaan.

Ei ole sattumaa, että Luukkaan kohdassa juuri ennen jaetta 13 Jeesus opettaa ”Isä meidän” -rukouksen. Tässä rukouksessa Jeesus opettaa pääasiat mitä ja kuinka me anomme. Mutta Jeesus ei opeta meitä anomaan Pyhää Henkeä. Unohtiko Jeesus sen ja sitten täydentää asiaa jakeessa 13 ikään kuin sanoakseen, ”...niin, ja sitten vielä anokaa Pyhää Henkeä”. Ei Jeesus unohtanut. Kyllä Hän tiesi tarkkaan mitä tekee ja sanoo.

Monet raamatunkäännökset viittaavat siihen, että jakeen 13 sana ”sitä” tarkoittaa Pyhän Hengen persoonaa. Jotkut raamatunkäännökset taas viittaavat tässä yhteydessä Pyhän Hengen lahjaan. Kummallakin tavalla voidaan kääntää. Raamatussa Pyhä Henki on myös Jumalan lahja, kuten Apt.2:38 sanoo: ”Niin Pietari sanoi heille: 'Tehkää parannus ja ottakoon kukin teistä kasteen Jeesuksen Kristuksen nimeen syntienne anteeksisaamiseksi, niin te saatte Pyhän Hengen lahjan'.”

”Isä meidän” -rukouksessa Jeesus ottaa esille meille elintärkeät asiat joista yksi nousee yli muiden: ”...ja anna meille meidän syntimme anteeksi...” Juuri tätä anomista ja sen ymmärtämistä Pyhä Henki tuli vaikuttamaan. Luukas 11:13 on siis sisäänrakennettu ajatus Kristuksen vastaanottamisesta Pyhän Hengen saamisen ehtona. Voidaan ajatella, että jakeen 13 Pyhän Hengen anominen viittaa luvun alun Isä Meidän -rukoukseen, jossa pyydetään syntejä anteeksi. Jotka pyytävät syntinsä anteeksi saavat Pyhän Hengen. Et voi saada Pyhää Henkeä jos et tule syntiseksi ja Kristusta tarvitsevaksi. Jos olet tullut tähän johtopäätökseen, sen tiedon on sinulle avannut Pyhä Henki.

Kun me anomme Jumalalta syntimme anteeksiantoa, me anomme Häneltä Pyhää Henkeä, Pyhän Hengen todistusta Kristuksesta. Kun aloit tuntea itsesi syntiseksi, aloit jo anoa Pyhää Henkeä joka todistaa Kristuksen sovitusasteon vapauttavan meidät iankaikkisesta tuomiosta. Kun synnin anteeksiantamus Kristuksessa kirkastuu meille, se tapahtuu koska Isä antoi ja koska Kristus lähetti

maailmaan ja edelleen meihin jotka uskomme, Pyhän Hengen. Isä antaa Pyhän Hengen niille, jotka anovat syntiään anteeksi. Et voi anoa Pyhää Henkeä ilman Kristusta etkä voi saada Pyhää Henkeä ilman Kristusta. Kun olet Kristuksessa, sinussa on Pyhä Henki, joka todistaa Jumalan armosta Kristuksessa. Luuk.11:13 ei siis itsessään kehota meitä anomaan, palvomaan ja etsimään erikseen Pyhää Henkeä vaan Pyhän Hengen elävöittämää todistusta Kristuksesta.

Turva eksytystä vastaan

Olen maininnut kuinka Pyhästä Hengestä on aikanamme tehty erillinen palvottava ja etsittävä jumalpersoonaa. Kun näissä tilanteissa vielä saadaan hyviä ja miellyttäviä kokemuksia, niitä ei haluta nähdä harhoina. Ihmisessä on syntiinlankeemuksen seurauksena erityinen ominaisuus jäädä kiinni mihin tahansa, joka tuottaa jonkinlaista tavallisuudesta poikkeavaa tuntemusta. Alkoholi, huumeet ja muut nautintoaineet, seksi, ym. - ihminen voi jäädä kiinni moneen asiaan, joka aluksi näyttää ja tuntuu hyvältä mutta joka itse asiassa orjuuttaa ja tuhoaa. Lopulta ihminen on halunsa orja eikä enää hallitse sitä.

Samoin väärät opit ja kultit, jotka kiehtovat luonnollista ihmistä, vievät monet mukanaan. Niihin eksyneiden on vaikeaa erottaa oikeaa väärästä. Väärä opetus Pyhästä Hengestä puolustautuu monin eri tavoin kun se paljastetaan. Sanotaan, että varoittajat eivät tunne Pyhää Henkeä, he eivät ole saaneet Pyhää Henkeä, he pilkkaavat Pyhää Henkeä, heidän Jumalansa ei ole elävä ja toimiva, jne. Sanotaan myös, että varoittajat sulkevat Jumalan ”laatikkoon” ja rajoittavat Jumalaa. Esitetään, että Jumala voi tehdä muutakin ja ilmestyä toisin kuin mitä Raamatussa sanotaan, koska Hän on suurempi kuin sanansa.

Totta kai Jumala on suurempi kuin mikään kirjoitettu kirja. Mutta ei Jumala kirjoittanut sanaansa itseään varten vaan meitä ihmisiä varten. Raamattu on Jumalan ohjekirja, annettu varjelemaan meitä ja ohjaamaan meitä havaitsemaan myös viettelys ja eksytys. 2Tess.2:11 mainitsee, että ”...Jumala lähettää heille väkevän eksytyksen, niin että he uskovat valheen...” Tämä eksytys kohtaa niitä, jotka eivät halua uskoa Jumalaan kuten Hän sanassaan itsensä ilmoittaa. Tämä koskee tietenkin myös ilmoitusta Pyhästä Hengestä.

Matt.24:24 Jeesus sanoo: ”Sillä vääriä kristuksia ja vääriä profeettoja nousee, ja he tekevät suuria tunnustekoja ja ihmeitä, niin että eksyttävät, jos mahdollista, valitutkin.” Tätä ei tule tulkita niin, että valitutkin eksyvät. Viittauksella valittuihin, siis aidosti raamattu-uskoviin kristittyihin, Herra haluaa painottaa eksytyksen laatua. Eksytys muistuttaa oikeaa ja se on voimallinen eksyttämään ne, jotka eivät halua pysyä sanan aitauksen suojassa. Raamattu on kristityn turva ja aitaus, jonka sisällä hänen uskonsa on turvassa. On lohdullista tietää, että Jumalan antamaa pelastusta ei voi menettää se, joka Jumalan edessä jatkuvasti tiedostaa syntisyytensä ja vajavaisuutensa ja siksi pitää Kristuksen suorittamaa sovitusta kaiken ajallisen ja sen jälkeisen elämänsä perustana. Kun tämä totuus on meissä, me olemme Jumalan edessä Hänen lapsiaan virheistämme, erheistämme ja puutteistamme huolimatta.

Monet väitteet, jotka esitetään nykyisen karismaattisen liikkeen sisällä, ovat raamatullisesti epäloogisia ja pätemättömiä. He itse laittavat jumalansa laatikkoon korostaessaan ettei Jeesus voi palata maan päälle elleivät kristityt valtaa maailmaa. On monia muita väitteitä, joilla Jumalan toimimisen ehdoksi asetetaan, että ensin ihmisen tulee tehdä sitä ja tätä ja sitten Jumala tulee siihen mukaan. Tietenkään ei kukaan eikä mikään voi rajoittaa eikä estää Jumalaa toteuttamasta tahtoaan: ei ihminen, ei langennut enkelikunta eikä sielunvihollinen. Jumala ei ole riippuvainen edes meistä kristityistä.

Armolahjojen moninaisuus

On myös ajatusta, että kun Jumala antaa armolahjan se annetaan ihmiselle ikään kuin hänen omaksi kyvykseen. Mutta tämä pitää paikkansa vain ihmisen luontaisten lahjojen suhteen. Taitava ja

häikäilemätön manipuloija pystyy luontaisilla kyvyillään ja osaamisellaan antamaan itsestään eri kuvan kuin mitä hän oikeasti edustaa. Tällainen kristityksi ilmoittautunut ihminen on valinnut ahneuden ja itsekkyyden, joka verhoutuu hengellisyyden kaapuun.

Meillä kullakin on jo syntymässä saatuja kykyjä, lahjoja. Näillä kyvyillä voimme palvella itsekkäästi itseämme ja jopa polkea heikommat jalkoihimme. Tai voimme palvella myös evankeliumia siten kuin tilaisuuksia annetaan, osaamme ja jaksamme. En tarkoita esim. jehovantodistajien tai mormonien kaltaista puolipakollista suorittamista, vaan levollista elämistä ja olemista Kristuksessa, joka jo itsessään on todistus. Jumala siunaa meitä antamalla meidän tulla osaksi Hänen työtään myös näiden Hänen jakamiensa luontaisten lahjojen kautta. Nekin on nähtävä yhtenä osana Jumalan armolahjojen kokonaisuutta. Jumala siunaa seurakuntaansa lahjoilla, joista puhutaan mm. 1Kor. luvussa 12 ja Room. luvussa 12. On jo saatuja lahjoja, jotka ovat meissä ja joissa kehitymme, on lahjoja joita Jumala antaa meidän oppia ja on lahjoja joita Pyhä Henki jakaa ihmisen ulkopuolelta tiettyssä tilanteessa niin kuin Hän tahtoo.

Armolahjoista puhutaan monin tavoin eri seurakuntaliikkeissä. 1Kor. luvun asiayhteydessä Paavali puhuu Kristuksen ruumiista, seurakunnasta sellaisena joka lahjoillaan todistaa Jumalan rakkaudesta, johon hän viittaa 1Kor. luvussa 13. Paavali korostaa, että Henki joka moninaiset lahjat jakaa on yksi ja sama, Herra on sama ja Jumala on sama, j.4-6. Tällä hän haluaa painottaa, että armolahjat eivät ole ristiriitaisia vaan ne täydentävät toisiaan Jumalan ykseydessä. ”Mutta kaiken tämän vaikuttaa yksi ja sama Henki, jakaen kullekin erikseen, niinkuin tahtoo”, j.11. Armolahjojen suhteen kyse ei ole ihmisen tahdosta vaan Jumalan, jota Pyhä Henki maan päällä edustaa. Ihminen ei päätä armolahjoista eikä niiden käytöstä vaan Pyhä Henki ohjaa ja johtaa.

Mitä Jumala ei kadu?

Koskien ihmisen ulkopuolelta tiettyyn tilanteeseen annettuja lahjoja, esiintyy myös ajatusta, että kun henkilö ajautuu pois Herrasta ja hänestä tulee eksyttävä, niin silti tämä ulkopuolelta saatu armolahja toimii edelleen ihmisen kykynä. Tällöin yleensä viitataan yhteen raamatunjakeeseen, Room.11:29: ”Sillä ei Jumala armolahjojansa ja kutsumistansa kadu.” Tällaisessa ajattelussa Jumalasta tulee sekä pahan, että hyvän lähde. Jumala olisi siis joko niin ymmärtämätön tai välinpitämätön tällaisten armolahjojensa suhteen, että niitä voitaisiin käyttää sekä eksyttämiseen että evankeliumin totuuden julistamiseen.

Tällainen ajatus on mieletön. Jumala sallii eksytyksen mutta Hän ei itse ole minkään väärän lähde. Kun todetaan, että julistajan elämä ja hänessä vaikuttava kyky parantaa tai saada aikaan muita väitettyjä ns. ”ihmeitä ja merkkejä”, eivät edusta raamatullisia arvoja, kyse ei ole Pyhän Hengen antamasta armolahjasta. Väärät profeetat ja väärät kristukset tekevät tunnustekoja ja ihmeitä, Matt.24:24 sanoo, että ”suuria” sellaisia. UT:ssa tässä yhteydessä käytetty kr. sana ”megas” tarkoittaa Raamatussa useissa yhteyksissä myös kovaa ääntä, huutoakin. Väärät profeetat ovat siis äänekkäitä. He haluavat kuulua, näkyä ja esiintyä mahdollisimman laajalti. He mainostavat itseään ja tekemisiään.¹

Room. luvussa 11 Paavali käsittelee Israelin valintaa, kutsumista, luopumista ja paatumista. Ennen jo edellä luettua jaetta 29 hän esittää tunnetun öljypuuvertauksen. Jakeessa 27 sanotaan: ”Ja tämä on oleva minun liittoni heidän kanssaan, kun minä otan pois heidän syntinsä.” Jakeen 28 mukaan Israel on rakastettu Jumalan valinnan ja isien tähden vaikka ovat evankeliumin vihollisia. Koko luku tähdentää Israelin suhdetta evankeliumiin ja laajentaa evankeliumin ilmoituksen koskemaan kaikkia kansoja.

¹Josiah Gregory oli 1700 -luvulla elänyt amerikkalainen metodisti ja maallikkosaarnaaja (Wesleyan Methodism in Frome, 1837) joka aikanaan vertasi uskonnollista, kovaäänistä hurmiohenkeä hallitsemattomasti mäkeä alas vierivään tyhjään vankkuriin: ”... se pitää suurta meteliä koska sen sisällä ei ole mitään.”

Jumala ei kadu, että Hän on armossaan jakanut moninaisia lahjojaan (charisma) seurakuntaan. Jumalan käytössä armolahjat liittyvät aina Kristuksen evankeliumin kirkastamiseen. Lahjoista suurin on lihaan syntynyt Kristus, Room.5:15: ”Mutta armolahjan laita ei ole sama kuin lankeemuksen; sillä joskin yhden lankeemuksesta monet ovat kuolleet, niin paljoa enemmän on Jumalan armo ja lahja yhden ihmisen, Jeesuksen Kristuksen, armon kautta ylenpalttisesti tullut monien osaksi.” Synnin sovitus itsessään on suurin lahja: armon lahja, armolahja. Se on kuin yksi suuri lahjapaketti, jossa Pyhä Henki ilmoittaa Kristuksen ja Kristus ilmoittaa Jumalan (Isän). Pieni ihminen saa olla tässä työssä mukana siten kuin Pyhä Henki lahjoja jakaa ja päättää.

Pyhän Hengen alamaisuudessa näillä moninaisilla lahjoilla ei koroteta ihmistä profeettana, apostolina tai parantajana kuten karismaattisessa liikkeessä. Tässä meidän on uskallettava tehdä ero Jumalan erilaisten lahjojen ja muista lähteistä olevien välillä. Raamatun Pyhän Hengen lahjoilla ei lumota ihmisiä. Jumalan lahjojen kautta meitä kehoitetaan, kutsutaan, ohjataan ja opetetaan sanan totuuteen. Meillä on vapaus ottaa vastaan tai hylätä. Rukouksemme olkoon, että Jumala kirkastaisi edelleen totuuttaan, Kristusta, ihmisten ja tilanteiden tarpeen mukaan.

Pyhästä Hengestä, ikään kuin erillisenä kokonaisvaltaisesta uskosta, ei siis tarvitse olla kovin huolissaan. 2Kor13:5 Paavali sanoo: ”Koetelkaa itseänne, oletteko uskossa; tutkikaa itseänne. Vai ettekö tunne itseänne, että Jeesus Kristus on teissä? Ellei, niin ette kestä koetusta.” Paavalin tarkoittama koettelu on yksinkertainen itsetutkistelu. Kysymme itseltämme:

-Olenko täysin syntinen ja itsessäni Jumalalle kelpaamaton?

-Olen.

-Voinko itse tehdä jotakin pelastukseni eteen?

-En.

-Tarvitsenko syntisyyteni sovitusta?

-Kyllä.

-Uskonko, että yksin Jeesus on tämä sovittaja?

-Uskon.

Kun tämä on sisäinen vakaumus ja tahtotila, Pyhä Henki on meissä, Isä on antanut Pyhän Hengen. Hän on uskon ilmoittaja ja Hän pitää sen yllä. Hän johdattaa, varustaa ja käyttää suvereenisti omalla tavallaan ja ajallaan. Isä antaa Pyhän Hengen niille itsessään syntisille, jotka anovat ja tunnustavat Hänelle sovituksen tarpeensa.